

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Hieronymus, Sammelhandschrift - Cod. Aug. perg. 197

Hieronymus, Sophronius Eusebius

[S.l.], [9. Jh.]

Hieronymus, Epistola CVII

[urn:nbn:de:bsz:31-1685](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-1685)

rent. de cuius conuersione angeli letabuntur in ce-
lo; hoc tibi fabiola ingenii mei senile munus. has officio-
rum inferias dedi, laudabimus sepe uirgines. ^{undar} ac marita-
tas quarum semper fructu candida uestimenta. que
sequuntur agnum quocumq; uadit. felix preconium.
quod nulla totius uite sorde maculatur; procliuior. faces-
sat in uicia. si pater familias bonus est. quare oculus
nofter malus; est que incidit in latrones. xpi hume-
ris reportata est; multe mansiones sunt apud patrem;
ubi habundauit peccatum. super habundauit gratia;
cui plus dimittitur: plus amat

XXI.

HIERONIMUS AD EAM DE INSTITUTIONE FILIÆ

Apostolus paulus scribens ad corinthios & rudem xpi
ecliam sacris instruendis disciplinis inter cetera
mandata hoc quoq; posuit dicens. si qua mulier
habet uirum infidelem & hic consensit habi-
tare cum ea non dimittat uirum suum. Scificatus
est enim uir infidelis in uxore fidei & scificata est muli-
er infidelis in uiro fidei. Alioquin filii uestri in
mundi essent. Nunc autem mundi sunt sicut forte
actenus uidebuntur nimium discipline uincula laxa-
ta & preceptis indulgentia preceptoris. consideret do-
mum patris tui clarissimi quidem & eruditissimi ui-
ri ~~et~~ adhuc ambulantis in tenebris & intellegit con-
siliu apostoli. illuc proficisce ut radices amaritudi-
ne dulcedo fructum compensaret. & uires uirgule
balsami preciosa sudarent. tu es nata de pari matris

monio & dote & coxotione ^{meo} paula generata est
 quis hoc crederet ut albi pontificis neptes. dote
 promissione matris filia nasceretur ut presente & gau
 dente auo paruule adhuc lingua balbutiens resona
 ret alleluia. & uirginem xpi in suo gremio senes nu
 treret. Bene & feliciter expectauimus sca & fidelis
 domus unum scificat infidelem candidatus est fides
 quem filiorum & nepotum credens turba circum dat
 Ego puto & iam ipsum iuuenem si habuisset talem cogna
 tionem potuisse in xpo credere. sed respuat licet
 & intideat epistolam meam & me ut stultum & insanu
 clamaret hoc gener eius faciebat antequam crede
 ret. ^{fiunt.} Non nascuntur xpiani auribus squalida ca
 pitolum. fuligine. & aranearum telisoma romę tem
 pla cooperta sunt mouetur urbs sedibus suis & inun
 das populis ante delubra semirutat currit ad martyrum
 amulas si non extorquet fidem prudentia extorqueat
 salutem uerecundia hoc leta religiosissima in xpo filia
 dictum sit ut non disperes parentes salutem. Et eadem
 fide quam ueristi filiam et patrem recipies. Totaq; domi
 beatitudine perfruaris. sciens illud adno repro missum
 que apud homines impossibilia apud dm possibilia sunt
 numquam est fera conuersio latro de cruce transit ad pa
 radisum. Nebochodonosor rex babilonis post effera
 tione cordis et corporis et baluarum inheremo conuictum
 mentem recepit ^{ma} humanam. Et ^{ut} amittam uetera ne apud
 incredulos. nimis fabulosa uideatur antepaucos annos

pro pinquus uester. gratia nobilitate patricia
nomine sanans cum prefecturam regetet urbanam.

miris

Nonne speciem mittere & omnia portentosa simulacra quibus
coram nimfus miles leo p̄ses elio dromus pater imitantur
subuestit fregit excus sit eas quasi obsidibus ante pre
missis inpetrauit baptismum xpi solitudinem patitur
& in urbe gentilitas. Duquandam ferunt. uexilla mili
tum crucis insignia sunt regum purpuras et ardentes
deadematum gemmas patibuli saluatoris. pictura con
decorat. Iam egiptius serapis factus est xpianus. mar
nas graie lugde. Inclusus et euerisionem templi iugiter
permittit. De india perfide & inopia monachorum cot
tidiae turbas suscipimus. Deposuit phare^{ras} ar
menius ^{humi} uani discunt psalterium serche frigora fer
uent calore fidei. getarum rutilus & flauus exercitus
ecclesiarum circum fert tentoria. Et ideo forsitan con
tra nos aequa pugnant aciae quia par y religione
confidunt pene lapsus sum ad aliam materiam & cur
rente rota dum urceum facere cogito amphoram fixi
manus propositum enim mihi erat scē marcelle et
tuis precibus initiato ad matrem. id est sermonem
ad te dirigere & docere quomodo instituere paula
nostram debeat que prius in xpo est consecrata qua
genita quam ante uouisti. quam uero suscepisti
uidimus aliquid temporibus nostris de prophetalibus
libris anna sterilitatem alui fecunditatem. muta
uit cum luctuosam fecunditatem. uitalibus liberis

81

com mutasti. fidens loquor accepturam te filios
que primum fetum dno reddidisti. Ista sunt pri
mogenita que offeruntur in lege. sic natus samuhel.
sic ortus est samson. sic iohannes propheta ad introitu
marie exultavit & iussit. Audiebat enim uerbum
dñi per os uirginis per conantis et de uero matris in occursum
gestiebat erumpere. Igitur que de re promissione nata est
dignam habeat ostio suo institutione parentum. Sa
muhel nutritus in templo. Iohannes insolitudine prepara
tur. Ille sacro cruce uenerabilis est. unum & siceram non
bibit adhuc paruulus cum dno sepmocinatur. Hic fugit urbes
zona pellitica cingit locustis alitur & melle siluestri. & in tripu
penitentiae predicat. Tortuosus simi animalis uestitur ex
cubus. Sic erudienda est anima que futura est templum di.
Nihil aliud discat audire nihil loqui nisi quod ad dei morem
di pestinet. Turpia non intellegat. cantica mundi ignoret.
Adhuc tenera lingua psalmis dulcibus inbuatur. procul sit
etas lasciuia puerorum. ipsae puella. et pedise que seculari
bus consortis arceantur. ne quod male didicerint peius
doceant. fiant edittere uel buxae uel eburneae et suis
nominibus appellentur. Ludat incis. ut edusus eius eru
ditiosus et non solum ordinem teneat litterarum. & me
moria nominum. In anticum transeat. si ipse inter se cre
bro ordo turbetur. et non edus ultima primis media mis
ceatur. ut eas non sono tantum. sed uisu nouerit. Cum
uero ceperit tementi manu filum incera ducere. uel
alterius super posita manu teneri. Reguntur araculi.

uel intabellata sculpantur elementa . ut per eosdem
sulcos ^{inclusa} marginibus trahantur uestigia . & foris non queant
euagari . sillabas iungat ad premium . & quibus illa etas
delectari potest munusculis inuidetur . habeat ^{indulgentiam}
socios quibus inuideat quarum laudibus mordeatur Non
est obiurganda si tardior sit sed laudibus excitandum inge
num & uicisse se gaudeat & uictam doleat . cauendum
in primis ne oderit studia ne amaritudo eorum percep
ta infantia ultra rudes annos transeat . ipsa nomina
perque consuescit paulatim uerba contexere non sint for
tuita sed certa & coaceruata de industria prophetarum .
Uidelicet atq; apostolorum ^{et omnium} . ab adam patriarcharum
series . De matheo lucaq; conscendat . ut dum aliud agit
future memorie preparetur . magister probe aetatis
& uite ^{atq;} eruditionis quis est eligendus . nec puto erubescit
Doctus uir id facere in propinqua uel in oboli uirgine quod
aristoteles facit in philippo ^{filio} . ut ipso librariorum uilitate in
tia ei monstraret litterarum . non sunt contem
nenda quasi parua sint sine quibus magna constare non
possunt . ipse elementorum ordo & parua institutio pre
ceptoris aliter de erudito aliter rustico ore profertur .
unde et tibi est prouidendum . ne ineptis blanditis femina
rum . dimidiata dicere uerba filij consuescas . & in auro
atq; purpura ludere quorum alterum lingue alterum
moribus officit ne discat in tenero quod ei postea discen
dum est . Grecorum eloquentie multum ab infantia
sermo matris scribitur contulisse . ortensi oratio in patre

no sinu coaluit difficulter traditur quod rudes animi
 perhibuerunt. lanarum. concilia quis in pistinum colo
 rem reuocet & rudis testa diu & saporem retinet & o
 dorem. quo primum inbuta est. Greca narrat his
 toria alexandrum potentissimum regem. orbisq; domi
 natorem. & in moribus & in incessu. leonidis. pedagogi
 sui non potuisse carere uitis quibus adhuc paruulus fuerat
 infectus procliuus est enim malorum emulatio & quorum
 uirtutes adsequi nequeas cito imitari uita. Nutrix ipsa non
 sit temulenta non lasciuia non garrula. habeat modesta
 gerulam nutricium grauem. cum auum uiderit in
 pectus eius transiliet & collo dependeat. nolenti. att.
 decantet rapieam auia patrem risibus cognoscat. si om
 nibus amabilis & uniuersa propinquitas rosam exferatam
 gaudeat. Discat statim quam habeat & alteram auiam qua
 amitam. cui imperatori cui exercitui truncula nutria
 tur. illa desideret ad illa tibi minuetur abscessu ipse
 habitus & uestitus doceat eam cui permissa sit caue ne au
 res eius perfores. nec erussa & pu porisso consecrata xpo
 ore depingas. nec colla margaritis. & auro premas. nec caput
 gemmis oneres. nec capillum in rasas. et ei aliquid de go
 henne ignibus auspiceris. habeas alias margaritas quibus
 postea uenditis emptura est preciosissimum margaritum.
 pretextata nobilissima quondam femina. iubente uiro
 emetio qui patruus eustochie uirginis fuit habitum eius
 cultumq; mutauit. & neglectum crine mundanti gradu
 texuit uincere cupiens. & uirginis propositum & matris

desiderium. Et ecce ibi eadem nocte cernit insomnis ue
nisse ad se angelum. terribili facie ^{ne.} mitantem poenas. & hec
uerba frangentem tu a uisae. uiri imperium proferre xpo.
tu caput uirginis dicitur sacrilegis adtractare manibus quas
iam nunc arescent ut sentias ex cruciatu quid feceris. & fin
to mense quinto ad inferna ducaris. Si autem perseueraue
ris in scelere & marito simul orbaueris & filius. omnia per
ordinem expleta sunt. & seram misericordiam penitentiam ue
lox signauit interius. sic ulciscitur xps uiolatores templi
sui. si gemmas & preciosissimo ornamenta defendit. & hoc
reuli nonquo insultare uel in calamitatibus infelicium. sed ut
te moneam cum quanto metu & cautione seruare debeas
quod dno spondesti. heli sacerdos offendit dnm obuia li
berorum. ep̄s fieri non potest qui filios^h abuerit luxoriosos.
& non subditos. ad contrario demulere scribitur quod salua
fiat per filiorum generationem. Si per manserit in fi
de & caritate & scificatione. cum pudicitia si perfecta etas
& sui iuris inputatur parentibus. quanto magis laetans
& fragilis que iuxta sententiam dmi ignorat dexteram et
sinistram idē boni & mali nescit differentiam. si sollicita
prouidens ne filia periciatur auipera. Cur non eadem cu
ra prouideas ne feriat a malleo uniuerso terre ne bibat
de aureo calice babilonis. ne egrediatur cum dina et
uellit uidere filias regionis aliene. ne ludat pedibus
ne trahat tunicas. uenena non dantur nisi melle circum
lita & uita non decipiunt nisi sub specie umbraque uir
tutum. & quomodo inquis. peccata patrum filius

non redditur nec filiorum parentibus. Sed anima que pec-
 cauerit ipsa morietur. hoc de his dicitur qui possunt sapere
 de quibus in euangelio scriptum est aetate habet loquatur
 pro se. quia autem paruulus est ut sapit ut paruulus. Do-
 nec ad annos sapientie ueniat. & phitagore littere eum
 perducunt ad biuium tam mala eius quam bona parentibus
 imputantur. Nisi forte existimas xpianorum filios sibi ap-
 tisma non acciperint ipsos tantum reos esse peccati. & non
 scelus referri ad eos quidare noluerint. maxime eo tempo-
 re quo contra dicere non poterant qui accepturi erant
 sicut e regione salus infantum maiorum lucrum est of-
 ferre nec filiam potestatis tue fuit quamquam alia sit
 tua conditio que prius eam uouisti quam conciperis.
 Ut autem oblata negligas ad periculum tuum pertinet.
 qui claudam & mutilam. & qualibet sorde macula
 tam obtulerit hostiam sacrilegi reus est. quanto magis
 qui partem corporis sui & inlibate anime puritatem re-
 gis amplexibus parat. sine neglegens fuerit punietur. post
 quam grandiuscula esse ceperit & in exemplum sponsi
 sui crescere sapientia p̄tate & gratia apud dñm & homi-
 nes pergat cum parentibus ad templum ueri patris sed
 cum illis non egrediatur ex templo. querant eum in tinea
 re sciti inter turbas & frequentia propinquorum & nus-
 quam ^{alibi} eam reperiant nisi in auditu scripturarum. pro-
 phetas & apostolos de spiritalibus nuptiis si scitantes
 imitetur mariam quem gabriel solam in cubiculo suo
 reperit & ideo forsitan timore perterrita est quia uirum

/ grandicula.

/ pacis.

quem non solebat aspexit emuletur eam de qua dici-
tur omnis gloria filie regis ab intus. loquatur & ipsa lec-
tio. caritatis iaculo uulnerata. introduxit me rex in cu-
biculo suo. numquam exeat foras ne inuenient eam qui
circum eant ciuitatem ne percuciant & uulnerent et
auferent. te rictum pudicitie nudam in sanguine
derelinquant. Quin potius cum aliquis hostium eius
pulsauerit. Dicat ego murus & ubera mea turris.
Laui pedes meos non possum inquinare eos. non uescatur
in publico id est in parentum conuiuio. nec uideat cibos
quos desiderat. & licet quidam putent maioris esse. uir-
tutis presentem contempnere uolunt. tamen eo
securioris arbitror continentie nescire quod querat. legi
quondam in scolis puer egre reprehendas quod sinas consu-
escere. discat iam nunc & uinum non bibere in quo est luxu-
ria ante annos robuste & aetate periculosa est teneris gra-
uis abstinentia usque ad diem tempus sine cessitate postula-
rit & balneas ad eam & uinum modice utatur propter
stomachum & carnum edulio sustentetur ne prius defici-
ant pedes quam currere incipiant. & hec dico non iuxta
imperium sed iuxta indulgentiam. Timens debilitatem
non docens luxuriam. Alioquin quod iudaica super-
stitio^{ne} ex parte facit in eueratio ne quorundam anima-
lum atque escarum quod Indorum bragmine & egyptiorum
gimno sophiste. In polente & oridie & pomorum solo obser-
uantes cibo curuargo xpi non facit. In toto sit anta uictum
quare non & maioris sit pium margaritum que nata est.

ex promissione sic uiuat ut illi uixerunt quid ex promissione gene-
 rat sunt. Ex qua gratia equum habeat & laborem. Surda sit
 ad organa tibia lura & cetera cur facta sint nesciat. Reddat
 tibi pensum cottidie descripturarum costum & discat. Gre-
 corum uer suum numeras sequatur. statim et latina eru-
 ditio quasi ab initio os tenerum composuerit. In peregrini-
 tum sonum lingua corrumpitur. & externus uetus sermo
 patrius sordidatur. et habeat magistrum tenudis. Imite-
 tur infantiam. Nihil in te et patres uideat quod si fece-
 rit peccet. memento te uos parentes uirginer & magis eam.
 exemplis doce posse quam uoce cito fores pereunt cito uio-
 la et libia et cetero cum pestalens aura corrumpit. Nusquam
 absque te procedat in publicum basilicas mastirum et eccle-
 sias sinematre non adeat. nullus enim uenis nullus enim
 natus adrideat. Uigiliarum dies et sollempnes pnoctati-
 ones sic uirguncula nostra caelebr & ut ne trans uerso
 quidem unge amatre discedat. Holo de ancillulis suis
 aliquid plus diligit. Cuius crebro auribus insusurr &
 quicquid uniloquitur. hoc omnes sciant. Placeat ei comes
 non comita atque formosa quae quando gutture carmen
 dulce moduletur. sed grauis pallens sordidata subtristis
 preponatur ei pro be fidei et morum ac pudicitiae uirgo
 ueterena que illum doceat et ad suescat exemplo ad
 orationem & psalmos nocte consurgere mane ymnos
 canere. Tertia sexta nona hora qua. si bellatricem xpi
 stare in acie. Accensaque lucerna reddere sacrificium
 uespertinum sic transat sic nox inueniat laborantem

orationi lectio - lectioni succedat oratio. Breue uidebitur
tempus quod tantis dierum uari etatibus occupatur
Discat & lanam facere. tenere colum ponere in gremio cala-
tum rotare fusum. Stamina pollice ducere. Spernat bumbi
cum telas sircum delleras. & aurum in fila lentis cens. talia
uestimenta parat. quibus pellatur frigus non quibus uesti-
ta corpora nudentur. cibus eius olus culum sit. & simil. a ra-
roq. pisciculi. & nequile precepta longius traham. De quibus
in alio loco plenius sum locutus sicut com medat ut semper
esuriat ut statim post cibum possit legere orare psallere
Displicet mihi inteneris uel maxime & acibus longa & inmo-
derata ieiunia. Quibus iunguntur ebdomates & osium incibo
ac poma uentantur experimento didici assellum inuia cum
lassus fuerit de uesticula querere faciant hoc cultores Insi-
dis & abele quingulosa abstinentia fasides aues & fu-
mantes turtores uorant. Nescilicet & cerialis dona conta-
minant hoc in perpetuum ieiunio. preceptum sit ut longi-
tineris uires perpetes subparentur nec in prima mansi-
one corruamus currentes In medijs. ceterum ut ante
scripsi in quadragensima continentiae uel lapendendae
et tota auriger & macula equis laxanda properantibus
quam quam alia sit conditio secularium aliae uirginu
ac monachorum. secularis homo in quadragensima uen-
tris in gluuiem de quoquit & in cencelearum more suo
uictitans sicut futuris dapibus ac sanguine aqua uel
lu parat uirgo & monachus sic in quadragensima suos
dimittit equos ut sibi memnerint semper esse curren-

dum finitus labor maior infinitus immoderatio est
 Ibi enim respiramus hic perpetuo incedimus sic quando ad
 suburbana pergis domi filiam non relinuas nesciat sine te
 ne posse uiuere cum sola fuerit pertamiscat non habeat
 conloquia secularium non malorum uirginum contuber
 nam non inter sit nuptus seruulorum nec familie per
 strepentibus lusibus miscatur scio precipisse quosdam
 ne uirgo xpi cum eunuchis lauet nec cum maritatis fe
 minis quia alia non ponant animas uirorum alie tu
 mentibus ueris preferunt fedicitatem. mihi omnino
 in adulta uirgine lauacra displicent que se ipsam debet
 erubescere & nudem uidere non posse si enim uigiliis
 & ieiuniis macerat corpus suum & in seruitutem redigit
 si flamma libidinis & incontinua ^{facultatis} peruenit etatis & ex
 tinguere cupit continentis frigore si calpetitis
 sordibus turbare festinavit naturalem pulchritudinem
 cur e contrario balnearum fomentis sopitos Ignem
 suscitēt. progemmis & serico diuinos codices amet
 quibus non auri & pellis babilonie uermiculata pictura
 sed ad fidem placeat emendata & erudita distinctio.
 Discat primum psalterium his se canticis ac & impro
 uerbis salomonis erudiatu ad uitam. in ecclesiasten
 consuescat colere quem mundi sunt in nob uirtutis
 & patientie exempla ^{in uocel} sateatur a deu angelia transe
 at nunquam eam positura de manibus apostolorū
 cepta & epistolas totam cordis ^{in luffr. vi} inbuat uoluntatem;
 cumq; pectoris sui cellarum ^{huc} opib; locupletari mandet

78
memoriae prophetas pentateuchum Gregum ac pan
lipem non libros. heder quoque & hester aolumna ult
mo sine periculo. Discat canticacanticorum. quem si exordio
legerit sub carnalibus uerbis spiritualium nuptiarum epicha
lamium non intellegens uulneretur. caueat omnia dpo
crifa. & si quando eam non ad dogmatum ueritatem sed ad
signorum reuerentiam legere uoluerit. Sciat necorū
esse quorum titulus p̄nātatū multa. Quem hys ad
mista uitiosa & grandis est prudentie aurum in luto
querere. Cypriani opuscula semper in manu teneat
athanasii epistolas & hilarii libros. Inoffenso pede cur
rat. Illorum ^{tal} tibi illorum delectatur ingenis in
quorum libris pietas fidei non uacillat. ceteros sic legat
ut magis iudicet quam sequatur respondebit. quomodo
hec omnia mulier seculceris. In tanta frequentia humi
num custodire potero. Noli ergo subire honus quod
ferre non potes. Sed postquam ab lactu ueris eam cu
isac et ueris cum samuhelē mitte uis. & am te
Rede ^{de} p̄tiosissimam gemmam cubiculo marie & cum
ihū uagientis impone nutriatur in monasterio. sit inter
uirgineos choros. iurare non discat. mentire sacri legū
putet. nesciat se in uia angelice. sit in carne sine carne.
omne hominum genus suis similem putet. eam ceteros taceo
ceste libere seruandi difficultate custodiat periculum.
in eluis tibi est desiderare absentem quam pauere ad sin
gula cum quo loquatur. quod loquatur. cui annuat. qui
libenter aspiciat. trade custodio. paruulam.

Cuius nunc et ipse uagitus proteoratio est. Tradecomite future
 scitatis heredem illam uideat illecom amel. illecom primis
 miretur ^{ab} annis cuius & sermo & habitus & incessus doctri
 nauistutum est. sit in gremio auge querep & at innepte.
 quicquid premisit in filia. que longam ^u didicit nutrire
 docere seruare uirgines. in cuius corona centenarii cot
 adiae numerari. castitas textur. felix uirgo felix
 paula toxotii. que per auge amiteq; uirtutes. nobilior
 est scitace quam genere. O si tibi contingerit uidere
 socrum. et cognatam tuam. & in paruis corpusculis in
 gentes animos ^{intueri} contuereris. Promisit atibi pudicitia non
 ambigerim quin precederis filiam et prima di sententia
 secundum euangelu lege mutare non paru penderis
 aliorum desideria berorum & te ipsa magis offeres do.
 Sed quia tempus est amplexandi. & tempus est longe fieri
 ab amplexibus. & uxor non habet potestatem corporis sui;
 nus quisq; in ea uocatione qua uocatus est in ea p maneat.
 in dno. & qui sub iugum est sic debeat currere ne in lu
 to comite derelinquat. Totum redde in soble quod inte
 rim distulisti. anna filium quem do uouerat post
 quam obtulit in tabernaculo numquam ^{se} recepit. In
 decens arbitrata ut futurus propheta in eius domo
 cresceret que adhuc alios filios habere cupiebat.
 Deniq; postquam concepit & peperit non est ausa
 ad templum accedere & uacua apparere coram
 dno nisi prius redderet quod debeat. Talisq; in
 molato sacrificio reuersa domum quinque sibi libras.

genuit quia primogenitum dō peperet^{ret}. Miraris
felicitem scē mulieris imitare fidem Ipse sibi
paulam miseris & magistrum & nutritium spondeo
gestabo humeris balbutientia senes uerba firmabo mul
to gloriosior mundi philosopho quoniam regem macedonū
babulonio periturum ueneno^{sed} & ancillam & sponsam
xpi erudiam regni celestibus offerendam. L VIII.

LXXII. **ITĒ HIERONIMUS AD VIRGINES DEMONEN
SIS**

Carte exiguitas inditium solitudinis est &
idcirco longum sermonem breui spatio coart
aui quia & uobiscum uolebam prolixius loqui
& angustas cedule cogebat tacere. nun igitur
ingemo est uicta pauperies minute quidem lite
re sed confabulatio longa est & tamen in hoc ne
cessitatis articulo animi aduertite caritatem. cū
me nec penuria scriptoris ualuit prohibuit
ne scriberem. Vos autem ignoscite obsecro do
lenti. Dico enim lesus lacrimans & irascens ne
unum quidam apicem totiens uobis tribuendi offi
tium prestasti. Scio quia nulla communio luci
& tenebris est. nulla cum ancillis di & peccatoribus
sociatio. at tamen & meretrice dno pedes lacri
mis lauit & de minorum micis canes eduit
& ipse saluator non uentius eos uocare sed peccatores.
Non enim saniegent medico magis uult penitentiam
peccatores quam mostem. & errantem ouiculam suis

XI